

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 67

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

56 tomas
2013 m. kovo 7 d.

Pranešimo Nr.

Turinys

Puslapis

III Parengiamieji aktai

AUDITO RŪMAI

2013/C 67/01

Nuomonė Nr. 1/2013 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo pasiūlymo ir dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Europos politinių partijų finansavimo, pasiūlymo (*pagal SESV 287 ir 322 straipsnius*) 1

LT

Kaina:
3 EUR

III

(Parengiamieji aktai)

AUDITO RŪMAI

NUOMONĖ Nr. 1/2013

dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo pasiūlymo ir dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Europos politinių partijų finansavimo, pasiūlymo

(pagal SESV 287 ir 322 straipsnius)

(2013/C 67/01)

EUROPOS SĄJUNGOS AUDITO RŪMAI,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 287 ir 322 straipsnius,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymus ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Europos Parlamento prašymus pateikti nuomones, kuriuos Audito Rūmai gavo 2012 m. lapkričio 5 d. ir 2013 m. sausio 25 d.,

atsižvelgdami į Tarybos prašymą pateikti nuomonę, kurį Audito Rūmai gavo 2012 m. spalio 11 d.,

kadangi:

(1) Komisijos pasiūlymų tikslas – padidinti Europos politinių partijų ir fondų matomumą, pripažinimą, veiksmingumą, skaidrumą bei atskaitomumą;

(2) 2012 metais finansavimą iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto (toliau – ES biudžetas) ⁽²⁾ Sąjungos lygmeniu

⁽¹⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo (COM(2012) 499 final, 2012 m. rugsėjo 12 d.) ir pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Europos politinių partijų finansavimo (COM(2012) 712 final, 2012 m. lapkričio 29 d.).

⁽²⁾ Žr. Europos Sąjungos 2012 finansinių metų bendrojo biudžeto I skirsnį; Parlamento/Išlaidos/402 ir 403 straipsnius (OL L 56, 2012 2 29, p. 1).

gavo iš viso 13 politinių partijų ir 12 politinių fondų. Politinės partijos gauna finansavimą nuo 2004 m. ⁽³⁾, o politiniai fondai pradėti finansuoti 2007 m. ⁽⁴⁾ Šias lėšas administruoja Europos Parlamentas;

(3) šiuo metu finansavimas iš ES biudžeto yra pagrindinis Europos politinių partijų ir politinių fondų pajamų šaltinis. Kiti galimi finansavimo šaltiniai yra jų narių įnašai, dovanos, paskolos ir iš ekonominės veiklos gaunamos pajamos;

(4) pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus ⁽⁵⁾, Europos politinės partijos ir su jomis susiję fondai neturi vienodo teisinio statuso, pagrįsto ES teisės aktais, o egzistuoja įvairios teisinės formos, priklausomai nuo to, kurioje šalyje partija ar fondas yra įsteigti;

(5) reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo pasiūlymas (toliau – reglamento dėl statuto projektas) suteikia šioms organizacijoms Europos teisinį subjektiškumą. Ateityje tokio statuso registravimas Europos Parlamente bus laikomas išankstine sąlyga lėšoms iš ES biudžeto gauti;

⁽³⁾ Pagal Europos Parlamento paskelbtus 2012 metų kovo mėnesio duomenis, Europos politinėms partijoms suteiktos sumos išaugo nuo 4,65 milijono eurų 2004 metais iki 18,90 milijono eurų 2012 metais.

⁽⁴⁾ Laikotarpiu nuo 2007 m. spalio iki 2008 m. rugpjūčio dotacijos Europos politiniams fondams skirdavo Europos Komisija pagal bandomąjį projektą. Pagal Europos Parlamento paskelbtus 2012 metų kovo mėnesio duomenis, suteiktos sumos padidėjo nuo 6,69 milijono eurų 2009 metais iki 11,96 milijono eurų 2012 metais.

⁽⁵⁾ 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2004/2003 dėl reglamentų, reglamentuojančių politines Europos partijas, ir šių partijų finansavimo taisyklių (OL L 297, 2003 11 15, p. 1) su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1524/2007 (OL L 343, 2007 12 27, p. 5).

(6) be to, reglamento dėl statuto projektas reglamentuoja valdymą ir vidinę demokratiją, finansavimą iš ES biudžeto, dovanas ir įnašus, apskaitos ir kontrolės sąlygas, prievolę teikti duomenis bei sankcijas;

(7) pasiūlymo iš dalies keisti Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Europos politinių partijų finansavimo (toliau – pasiūlymas iš dalies keisti finansinį reglamentą) tikslas – nustoti taikyti dabartinę politinių partijų rėmimo dotacijomis iš ES biudžeto sistemą⁽¹⁾. Europos Parlamentas pateikė rekomendacijas, kaip šią sistemą pakeisti⁽²⁾. Komisija siūlo, kad ateityje Europos politinės partijos paramą gautų „įnašais“. Nebebus reikalaujama teikti metinių darbo programų ir veiklos biudžeto projektų. Vėliau Europos politinės partijos privalės įrodyti, kad Sąjungos lėšos buvo panaudotos tinkamai,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ;

AIŠKINAMOJI INFORMACIJA

1. Europos politinės partijos ir fondai nėra Sąjungos pagal SESV 287 straipsnio 1 dalį įsteigtos organizacijos ir dėl to Audito Rūmai jų neaudituoja kaip tokių⁽³⁾. Tačiau tuo mastu, koku jos gauna finansavimą iš ES biudžeto, Audito Rūmai yra įgalioti atlikti auditus remdamiesi dokumentų tikrinimu ir patikromis vietoje partijų patalpose.

2. Lėšų, kurias Europos politinės partijos ir Europos politiniai fondai gauna iš kitų nei Europos Sąjungos biudžetas šaltinių, Audito Rūmai automatiškai neaudituoja. Tačiau, dėl sąsajų tarp ES finansavimo ir finansavimo iš kitų šaltinių, Audito Rūmams atliekant auditą gali prireikti išnagrinėti ir pastarąsias.

SIŪLOMAME TEISINIAME PAGRINDE YRA KELETAS RIMTŲ TRŪKUMŲ

3. Audito Rūmai pripažįsta, kad Komisijos pasiūlymai iš tikrųjų pašalina kai kuriuos šiuo metu galiojančių nuostatų

⁽¹⁾ Žr. 2012 m. spalio 25 d. Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių 125 straipsnį (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

⁽²⁾ Žr. 2011 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Reglamento (EB) Nr. 2004/2003 dėl reglamentų, reglamentuojančių politines Europos partijas, ir šių partijų finansavimo taisyklių taikymo, ypač 15, 16 ir 20 dalis (OL C 296 E, 2012 10 2, p. 46).

⁽³⁾ Antai Audito Rūmai nerengia specialiųjų metinių ataskaitų apie Europos politines partijas ir politinius fondus.

trūkumus. Tačiau būtina išspręsti dar keletą problemų, siekiant sustiprinti Europos politinę nepriklausomumą, atskaitomybės ir atsakomybės kultūrą, stiprinti priežiūrą ir išvengti galimo finansavimo taisyklių pažeidimo.

Dovanos

4. Audito Rūmai pažymi, kad siūloma termino „dovana“ apibrėžtis suformuluota pernelyg siaurai⁽⁴⁾. Dėl to ji neapima visų rūšių sandorių, galinčių suteikti ekonominį privalumą Europos politinėms partijoms ir politiniams fondams, ir dėl to atsiranda galimybių apeiti skaidrumo reikalavimus ir dovanos dydžio ribojimus⁽⁵⁾.

5. Reglamento dėl statuto projektas, toks, koks jis yra dabar, specialiai neregamentuoja dovanų iš fizinių ar juridinių asmenų, teikiančių prekes ir paslaugas ES institucijoms ar kitoms su ES lėšų valdymu susijusioms valdžios institucijoms.

6. Reglamento dėl statuto projektas reglamentuoja dovanas Europos politinėms partijoms ir su jomis susijusiems Europos politiniams fondams. Tačiau jame nėra siūloma jokių taisyklių dėl dovanų subjektams, kurie yra tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su Europos politinėmis partijomis ar politiniais fondais arba yra kitaip jų faktiškai kontroliuojami⁽⁶⁾.

7. Reglamento dėl statuto projektas specialiai neregamentuoja dovanų iš ne valstybėse narėse įsteigtųjų privačių subjektų⁽⁷⁾ ar iš tarptautinių organizacijų. Jis tik draudžia dovanas iš ne valstybių narių valdžios institucijų ir iš šių valdžios institucijų kontroliuojamų įmonių⁽⁸⁾.

8. Pagal Komisijos pasiūlymą, dovanos iš ES valstybių narių valdžios institucijų Europos politinėms partijoms ir Europos politiniams fondams nėra draudžiamos⁽⁹⁾. Jei tokią nuostatą būtina išlaikyti, šiuo klausimu turi būti nustatytos aiškios taisyklės.

⁽⁴⁾ Reglamento dėl statuto projekto 2 straipsnio 7 dalyje sakoma: „[...] „dovana“ reiškia auką grynaisiais pinigais ir kitas dovanas natūra (prekėmis arba paslaugomis), kurios Europos politinei partijai arba Europos politiniam fondui suteikia ekonominį pranašumą“.

⁽⁵⁾ Pavyzdžiui, per paslaugų sutartis, sudaromas su politinės partijos valdomu subjektu, kai sumokėta suma nėra proporcinga suteiktai paslaugai.

⁽⁶⁾ Pavyzdžiui, moksliniai institutai ar leidyklos.

⁽⁷⁾ Įskaitant nevyriausybinės organizacijas.

⁽⁸⁾ Žr. Reglamento dėl statuto projekto 15 straipsnio 5 dalies d punktą.

⁽⁹⁾ Žr. Reglamento dėl statuto projekto 15 straipsnio 5 dalį.

Įnašai

9. Taisyklės, reglamentuojančios įnašus, kuriuos politinės partijos ir politiniai fondai gauna iš savo narių⁽¹⁾, ne visiškai atitinka dovanoms taikomus principus. Nors reglamento dėl statuto projektas riboja dovanas iki 25 000 eurų vertės per metus iš vieno rėmėjo, įnašams iš partijų ir fondų narių ribojimai netaikomi.

Paskolos

10. Komisija nesilūdo jokių taisyklių, susijusių su teikiamomis paskolomis, jų šaltiniais bei jų nuostatomis ir sąlygomis. Nesant tokių nuostatų yra rizika, kad dovanoms ir įnašams taikomos taisyklės bus apeinamos, gaunant paskolas ypač palankiomis sąlygomis.

Sankcijos

11. Už taisyklių nesilaikymą turėtų būti taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos. Pagal siūlomą reglamentą⁽²⁾ maksimali baudos suma yra ribojama 10 % politinės partijos arba politinio fondo metinio biudžeto tais metais, kuriais skirta sankcija. Sprendimą dėl baudos priima Parlamentas, atsižvelgdamas į tam tikras aplinkybes⁽³⁾. Audito Rūmai rekomenduoja, kad su dovanomis ir įnašais susijusiems pažeidimams būtų taikomas mažiau diskrecinis požiūris. Baudos suma turėtų būti apskaičiuojama susijusioms neteisėtoms sumoms taikant koeficientą, nenustatant viršutinės ribos.

12. Nėra nustatyta jokių baudų įstaigoms ar asmenims, mokantiems partijoms ar fondams neteisėtas sumas. Iš tiesų pagal reglamento dėl statuto projektą neteisėtai išmokėtos sumos privalo būti grąžintos tiems, kas jas išmokėjo.

13. Audito Rūmai pritaria tam, kad reglamento dėl statuto projekte numatytos privalomos baudos tais atvejais, kai kuri nors iš įstaigų, šiuo reglamentu įgaliotų atlikti finansavimo iš Europos Sąjungos biudžeto gavėjų auditą ar patikras, pastarųjų metinėse finansinėse ataskaitose nustato netikslumų⁽⁴⁾. Audito Rūmai rekomenduoja, kad privalomos administracinės ir finansinės baudos būtų taikomos taip pat ir tais atvejais, kai Europos Parlamentas ir Audito Rūmai negali vykdyti savo audito įgaliavimų.

Tiesioginės dovanos kandidatams ar išrinktiems atstovams

14. Galiausiai Audito Rūmai atkreipia dėmesį į būtinybę nustatyti politinių partijų finansavimo taisykles, kurios *mutatis*

mutandis būtų taikomos atskirų kandidatų Europos Parlamento rinkimų kampanijų ar išrinktų atstovų finansavimui. Tokios taisyklės sumažintų riziką, kad bus apeinamos politinių partijų finansavimo nuostatos, dovanas tiesiogiai teikiant kandidatams ar išrinktiems atstovams.

15. Dėl teisinių priežasčių tokių taisyklių negalima teikti SESV 224 straipsniu grindžiamame Komisijos teisėkūros pasiūlyme. Su Europos Parlamento rinkimais ir su Europos Parlamento narių pareigų vykdymu susijusius klausimus reglamentuoja SESV 223 straipsnis. Pagal šį straipsnį Europos Parlamentas turi teisę parengti teisėkūros pasiūlymą su būtinomis nuostatomis, pavyzdžiui, dėl įtraukimo į Aktą dėl atstovų į Europos Parlamentą rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise⁽⁵⁾. Šiuo metu šio Akto 4 straipsnis kiekvienai valstybei narei tik suteikia galimybę nustatyti kandidatų kampanijos išlaidų viršutinę ribą.

TINKAMUMO GAUTI ES FINANSAVIMĄ SĄLYGOS IR KAI KURIOS KITOS PAGRINDINĖS SĄVOKOS TURĖTŲ BŪTI IŠSAMIAU APIBRĖŽTOS

16. Šiuo metu galiojančio reglamento 8 straipsnyje apibūdintos Europos politinių partijų išlaidos, kurios gali būti finansuojamos iš ES biudžeto. Tokios išlaidos apima „administracines išlaidas ir išlaidas, susijusias su technine parama, susitikimais, tyrimais, tarptautiniais renginiais, studijomis, informacija ir leidiniais“. Tokios apibrėžties nebėra Komisijos pasiūlymuose, nors ji galėtų būti geras orientyras Europos Parlamentui teikiant kvietimus sumokėti įnašus. Pasiūlyme iš dalies keisti finansinį reglamentą pateiktos nuostatos šiuo klausimu nėra pakankamai tikslios⁽⁶⁾. Taip pat pasiūlyme iš dalies keisti finansinį reglamentą turėtų būti aiškiai nurodyta, kad iš bendrojo biudžeto įnašą gaunančios Europos politinės partijos kitų lėšų iš šio biudžeto negauna.

17. Reglamento dėl statuto projekto 2 straipsnyje pateiktos tik kelios visame tekste vartojamų terminų apibrėžtys. Dėl aiškumo ir teisinio tikrumo reikėtų įtraukti šių terminų apibrėžtis⁽⁷⁾: „įgaliojimus suteikiantis pareigūnas“, politinių partijų ir fondų „metinis biudžetas“⁽⁸⁾, „kompensuotinos išlaidos per metus“, „metinės tinkamos išlaidos“, „kompetentingos nacionalinės institucijos“ ir „įnašai“ iš politinių partijų ir politinių fondų narių.

⁽⁵⁾ OL L 278, 1976 10 8, p. 5.

⁽⁶⁾ Žr. pasiūlymo iš dalies keisti finansinį reglamentą 204b ir 204d straipsnius. 204b straipsnio 1 dalyje sakoma, kad „įnašai naudojami tik su Europos politinių partijų tikslais tiesiogiai susijusių veiklos išlaidų procentinei daliai kompensuoti“.

⁽⁷⁾ Prireikūs darant nuorodas į kitus atitinkamus teisės aktus.

⁽⁸⁾ Nesant „metinio biudžeto“ apibrėžties bus neįmanoma patikrinti atitiktį taisyklei, pagal kurią narių įnašai Europos politinėms partijoms ir politiniams fondams neviršija 40 % jų metinių biudžetų.

⁽¹⁾ Žr. Reglamento dėl statuto projekto 15 straipsnio 7 ir 8 dalis ir 24 straipsnio 1 dalies f punktą.

⁽²⁾ Žr. Reglamento dėl statuto projekto 22 straipsnį.

⁽³⁾ Konkrečiai į pažeidimo rimtumą, trukmę ir dažnį, į tai, kiek praėjo laiko ir kokių laipsnių jis padarytas dėl aplaidumo ar tyčia.

⁽⁴⁾ Žr. Reglamento dėl statuto projekto 22 straipsnio 2 dalies c punktą.

BŪTINAS GRIEŽTAS ATSKAITOMUMAS**Prievolės dėl sąskaitų ir atskaitomybės**

18. Reglamento dėl statuto projekto 19 straipsnyje reikalaujama, kad politinės partijos ir politiniai fondai teiktų metines finansines ataskaitas, remdamiesi valstybėje narėje, kurioje yra jų būstinė, taikoma teise ⁽¹⁾. Siekiant padidinti palyginamumą ir skaidrumą būtų tikslinga turėti standartizuotą, kaupimo principu grindžiamą sąskaitų pateikimą ir išsamiai išdėstytas ataskaitų teikimo prievolės pagal privalomą modelį, kuris būtų taikomas visoms politinėms partijoms ir politiniams fondams, nepriklausomai nuo to, kokia teisė taikoma valstybėje narėje, kurioje yra jų būstinė.

19. Be to, 19 straipsnyje turėtų būti nustatyta, kad už išorės auditą atsakingus subjektus atrinktų, įgaliotų ir apmokėtų Europos Parlamentas. Tai padėtų užtikrinti nuoseklumą vykdant išorės audito funkciją ir leistų šią veiklą geriau prižiūrėti ⁽²⁾.

Nuostata dėl Audito Rūmų audito įgaliojimų

20. Audito Rūmų įgaliojimai kyla tiesiogiai iš pirminės teisės, ypač iš SESV 287 straipsnio, ir negali būti pakeisti ar apriboti antrinės teisės aktais. Siekiant patikslinti, kad reglamento dėl statuto projekte išdėstyti susitarimai dėl audito taikomi nepažeidžiant šių įgaliojimų, Audito Rūmai mano, kad reglamento projekto 20 straipsnyje turėtų būti bendra nuoroda į juos.

Šią nuomonę Audito Rūmai priėmė 2013 m. vasario 7 d. Liuksemburge įvykusiame posėdyje.

Audito Rūmų vardu

Pirmininkas

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

⁽¹⁾ Metinės finansinės ataskaitos teikiamos Europos Parlamento registrui ir kompetentingoms valstybių narių nacionalinėms institucijoms.

⁽²⁾ Audito Rūmai pažymi, kad 2012 m. Europos Parlamentas paskelbė konkursą, skirtą atrinkti tą patį išorės auditorių visoms Europos politinėms partijoms ir fondams.

2013 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 300 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 420 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	910 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	100 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT